

peal²⁸⁰. Kas kavatsus seegi kord teostus, ei ole teada. Peale selle tahtis raad, kui kõik linnavõlad tasutud, raekoja alla asutada viinakeldri²⁸¹.

Raekoja esimese korra kummalgi nurgal vastu turgu asusid poed, mis välja üüriti kaupmeestele²⁸². Suure Gildi palvel otsustas raad aastal 1695 ühe poeruumi ehitada ümber kraamilaoks (Packhaus) võraste (laada ajaks Tartu tulevate) kaupmeeste jaoks²⁸³. Peale poodide on alalise korra ruumidest teada ainult eeskoda (Vorhaus), kust trepp viis teisele korrale²⁸⁴. Võimalik, et kohtulistegi tuba (Partenstube) ja alamkohturuumid asusid esimesel korral. Seda näib tõendavat asjaolu, et aastal 1726 kavatseti ainult neid ruume korda seada²⁸⁵. Raekoja all oli ka linna tulekustutusriistade panipaik²⁸⁶. Samuti olid seal mõned teenritekorterid²⁸⁷.

Ülemisel korral asusid linnaasutiste ruumid. Kõige tähtsam neist oli raetuba, mida nimetati ka suureks saaliks²⁸⁸ ehk suureks kohtusaaliks²⁸⁹. Sellele ruumile oli raad püüdnud anda võimalikult piduliku ilme. Aknaruutudele maalitud raeliikmete ja Hastferi vappide kõrval kaunistasid teda veel — nähtavasti seinale maalitud — suured linna ja kuninga vapid, kõik klaasisepp Andreas Mahsi kätetöö²⁹⁰. Mööbel oli tammepuust ning kaunistatud treitid ilustistega²⁹¹.

Peale raetuba asusid teisel korral raekantselei ja rekognitsiooni- ehk aktsiisikamber²⁹². Raekoja pööningut kasustati linna kolikambriks²⁹³.

Ülalmainitud ruumid ei võinud oma alla võtta kaugeltki mitte kogu raekoda, oli ju mõlema korra pindala kokku ligikaudu 900 ruutmeetrit suur. Osa ruume ei olnud veel seatud korda ja seisis kasustamata, kuna linna-asutiste ruumitarvidused olid rahuldatud.

Eelmist raekoda tabanud saatuses oli raad võtnud õpetust ning uue raekoja kaitsemiseks tuleohu eest võeti tarvitusele kõik võimalikud abinõud. Raekoja kütjatele otsustati peergude asemele välja anda küünlaid²⁹⁴ ja ahjade kütmise ajal pidi alati üks raeteener viibima raeko-

²⁸⁰) P. C. 1695, (C. 45), lk. 131—132. Vangla oli nähtavasti määratud celuurimise all seisvate isikute kinnipidamiseks, kuna arestikambris istusid lühikeseks ajaks soola-leiva peale mõistetud kodanikud.

²⁸¹) Special Inventarium der Königl. Stadt Dorpat a. 1695, (A. 16), lk. 48.

²⁸²) Special-Inventarium a. 1695. (A. 16), lk. 45—46.

²⁸³) P. C. 1695, (C. 45), lk. 259—261.

²⁸⁴) Stadt Rechnungen 1695—1696, (B. 19), lk. 181.

²⁸⁵) P. C. 1728, (C. 65), lk. 50.

²⁸⁶) P. C. 1695, (C. 45.), lk. 389, 459—460.

²⁸⁷) P. C. 1699 (C. 49), lk. 299. P. C. 1701, (C. 51), lk. 1286.

²⁸⁸) R. R. (B. 7), f. 109.

²⁸⁹) " " " 129b.

²⁹⁰) " " " 151a.

²⁹¹) " " " 126a, 132a.

²⁹²) " " " 107a.

²⁹³) Huvitava pildi raekoja mööblist ning seal asuvast linna liikuvast varandusest annab 5. sept. 1694 koostatud „Inventarium über die zum Rahthause und der Königl. Stadt Dorpat gehörigen Mobilien“ (XXXVIII, 73.).

²⁹⁴) P. C. 1693, (C. 43), lk. 866—867.